

**Česká školní inspekce
Královéhradecký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

čj. ČŠIH-630/11-H

**Název právnické osoby
vykonávající činnost školy:** Dětský domov se školou a základní škola,
Kostelec nad Orlicí, Tyršova 7

Sídlo: Tyršova 7, 517 41 Kostelec nad Orlicí

IČ: 60 884 754

Identifikátor: 600 029 778

Právní forma: Příspěvková organizace

Zastoupená: PhDr. Janem Vodičkou, ředitelem školy

Zřizovatel: MŠMT, Karmelitská 7, 118 12 Praha 1 – Malá Strana

Místo inspekční činnosti: Dětský domov se školou
Základní škola

Termín inspekční činnosti: 6. až 8. červen 2011

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného dětským domovem se školou a základní školou podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školních vzdělávacích programů pro základní vzdělávání a dětský domov se školou se zaměřením na výuku přírodovědných a společenskovedních předmětů, českého jazyka, cizích jazyků a matematiky.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovými vzdělávacími programy podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Hodnocení souladu učebních dokumentů s právními předpisy podle § 185 odst. 1 školského zákona. Zaměření na monitoring využívání projektu ve školách.

Aktuální stav školy

Dětský domov se školou a základní škola, Kostelec nad Orlicí, Tyršova 7 (dále škola) vykonává činnost základní školy (dále ZŠ) s kapacitou 48 žáků, dětského domova se školou (dále DDŠ) s kapacitou 40 lůžek a školní jídelny (dále ŠJ) s kapacitou 100 stravovaných osob. Vzdělávání i školské služby poskytuje na výše uvedené adrese.

Evidenční stav v DDŠ byl 30 dětí, 25 dětí je umístěno na základě nařízené ústavní výchovy a 5 dětí na základě soudem nařízeného předběžného opatření. V zařízení jsou umístěni chlapci i dívky. Dvacet devět jich navštěvuje ZŠ, jedna dívka studuje v SOŠ tříletý obor kuchařka. Kapacita DDŠ byla naplněna ze 75 %. Složení rodinných skupin a tříd není totožné.

Počty žáků ZŠ se poměrně často mění, evidovaný stav v základní škole v době inspekce byl 29 žáků, což je 60 % uvedené kapacity. Do třídy 1. stupně byli zařazeni 4 žáci, do VII. třídy 6 žáků, do VIII. A třídy 8 žáků, do VIII. B třídy 7 žáků a do IX. třídy 2 žáci, k nim byli integrováni 2 žáci 7. ročníku, kteří byli ve škole umístěni přechodně z kapacitních důvodů na základě rozhodnutí Dětského diagnostického ústavu (dále DDÚ) Brno.

Výuka v ZŠ probíhala ve 4., 7., 8. a 9. ročníku podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (dále ŠVP ZV) a jeho přílohy pro žáky s lehkým mentálním postižením (dále LMP). V 5. ročníku se žáci učili podle dobíhajících vzdělávacích programů MŠMT Základní škola, čj. 16 847/96-2 a Zvláštní škola, čj. 22 980/97-22. Aktuálně bylo přítomno ve dnech inspekce ve výuce 22 žáků (6 žáků reprezentovalo školské zařízení na letní olympiádě chlapců v Moravském Krumlově a 1 žák byl nemocen).

Stav k 7. 6. 2011

ZŠ					DDŠ	
Třída	ŠVP ZV	ŠVP ZV pro žáky s LMP	Základní škola	Zvláštní škola	Rodinná skupina	Evidování
1. stupeň (4. a 5. r.)	1		1	2	I	8
VII. (7. r.)	6				II	5
VIII. A (8. r.)	7	1			III	6
VIII. B (8. r.)	7				IV	6
IX. (9. r.)	3	1			V	5
Souhrn 29 žáků						30 dětí

Počty žáků a dětí v posledních třech letech kolísají. Významnou změnou od minulé inspekce v roce 2004 byly provedené stavební a rekonstrukční práce v budově školského zařízení (výstavba školní jídelny, výstavba budovy školy a přístavba zázemí pro tři výchovné skupiny DDŠ).

Hodnocení školského zařízení (DDŠ) a školy (ZŠ)

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP ZV

Při přijímání jsou děti do zařízení umisťovány prostřednictvím místně příslušného DDÚ, z kapacitních důvodů ojedinele i z dalších DDÚ. Zařazení dětí do rodinných skupin je prováděno s ohledem na hlediska věková, sourozenecká a vhodné koexistence dětí ve skupině.

Školské zařízení vede matriku a osobní spisy jednotlivých dětí listinně i elektronicky. Po vyžádání dokumentace z předchozího zařízení se aktuální změny zaznamenávají do jejich osobních spisů. Údaje o dětech jsou předávány v souladu s příslušnými ustanoveními školských předpisů. Ředitel školského zařízení dodržuje zákonná ustanovení při rozhodování o umístění a přemístění dítěte v rámci zařízení, o jeho pobytu mimo zařízení nebo o výši příspěvku na úhradu péče. Kontrolovaná rozhodnutí ředitele, jako orgánu státní správy, splňovala všechny náležitosti, které vyžadují příslušná zákonná ustanovení. V průběhu inspekční činnosti nebylo zjištěno porušení povinností ředitele školského zařízení při rozhodování o právech a povinnostech v oblasti státní správy.

V zařízení jsou umisťovány děti s širokým spektrem různých znevýhodnění, pedagogům se daří pro ně vytvářet příznivé sociální, emocionální i pracovní klima. Žákům, kteří mají diagnostikované specifické poruchy učení či další omezení ve výuce, je dle návrhu odborníků sestaven individuální vzdělávací plán (dále IVP) na výuku některých předmětů. V době inspekce se podle IVP učili 4 žáci (1 žák 5. ročníku v českém jazyce a matematice, 2 žáci 7. ročníku a 1 žák 8. ročníku v anglickém jazyce a českém jazyce). Ve stádiu přípravy jsou IVP pro nově vřazené 2 žáky 7. ročníku.

Pedagogové zajišťují rovnost přístupu k právům umístěných dětí bez jakékoliv diskriminace z důvodu sociálního původu a zdravotního stavu tím, že realizují výchovnou, vzdělávací a sociální péči a využívají různá podpůrná opatření (např. speciálně pedagogickou a psychologickou péči).

Při řešení oblasti výchovného poradenství probíhá spolupráce školy s příslušným DDÚ. Problematikou se zabývají sociální pracovnice, psychologka, etopedka a jeden třídní učitel na 2. stupni ZŠ. Děti v průběhu inspekční činnosti byly seznámeny se svým právem požádat o osobní rozhovor zaměstnance České školní inspekce (dále ČŠI), a to bez přítomnosti dalších osob.

Organizace celodenního režimu žáků a vzdělávání je systematická, promyšlená a funkční. Pokyny a instrukce pro práci všech pracovníků celého výchovně vzdělávacího zařízení jsou uvedeny ve společném dokumentu „Vnitřní řád“. Tento dokument školského zařízení byl zpracován podle zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, a vyhlášky č. 334/2003 Sb., kterou se upravují podrobnosti výkonu ústavní výchovy a ochranné výchovy ve školských zařízeních. Obsahuje povinné formální náležitosti včetně personálního zabezpečení, dále např. postupy pro organizační zajištění spolupráce s osobami odpovědnými za výchovu, postup při přijímání, přemísťování a propouštění dětí. Zmiňuje dále mimo jiné výchovně vzdělávací činnost v zařízení, organizaci péče o děti v zařízení, práva a povinnosti dětí. Část Systém hodnocení a opatření ve výchově je věnována oblasti *Řízení individuální péče v rámci kolektivní formy převýchovy*. Cílem převýchovy je dle tohoto dokumentu maximální resocializace jedince prostřednictvím odstranění poruch chování a zásahu do vnitřního psychického prostředí

jedince (úpravou vnitřního modelu vnějšího světa, úpravou programů činnosti, úpravou vnitřního modelu vnějšího já). Uvedená část stanovuje metody systému převýchovy:

- režimové (dodržování vnitřního řádu ústavu, samosprávná činnost dětí),
- speciální (působení systému řízené individuální péče, zvláštní intenzivní péče, rodinných skupin, zájmových kroužků, ...),
- podpůrné (individuální působení vychovatele, psychologa, psychiatra, etopeda).

Dle uvedeného materiálu sledují pracovníci rozvoj osobnosti dítěte, a to diagnostikováním a etopedickou péčí. Výsledkem je zařazení žáka do výchovné kategorie A, B a C.

Ředitel školského zařízení připravuje jeho novelizaci, která bude dle jeho vyjádření účinná od příštího školního roku. Tím bude odstraněna jistá nesourodost dokumentu, která je zapříčiněna dodatky, které vznikaly v závislosti na změnách legislativy a organizačních úpravách činnosti zařízení.

Týdenní plány výchovné činnosti, které jsou sestavovány společně s dětmi, prokazují různorodou činnost, která je v souladu s Rámcovým programem výchovné činnosti.

Dokumentace rodinné skupiny obsahuje:

- Kódový záznam vývinu osobnosti dítěte,
- Hodnocení chování a prospěchu za pololetí (chování ve skupině, chování ve škole, chování k dospělým, zájmy, spolupráce s rodinou),
- Individuální resocializační plán dítěte – základní doporučení ze závěrečné zprávy z diagnostického ústavu, zvolené postupy k odstraňování dominujících nedostatků, vyhodnocení zvolených postupů, úpravy stanovisek,
- Prověrkovou knihu – jedná se o deník výchovné skupiny (počet dětí, zaměstnání, návštěvy u jiných skupin, chování, záznamy z noční služby apod.).

Kontrolou bylo zjištěno, že dětem je poskytováno plné přímé zaopatření z rozpočtu školského zařízení v rozsahu uloženém zákonem č. 109/2002 Sb., nedostatky nebyly zaznamenány.

Výchovně vzdělávací proces v ZŠ probíhá dle rozvrhu hodin, jehož sestavování je vzhledem k typu zařízení a výuce ve školním roce 2010/2011 podle čtyř vzdělávacích programů velmi složité. V úvahu je nutné brát skutečnost, že se zde žáci často střídají, a to v průběhu celého školního roku. Při organizaci vyučování je dbáno na dodržování psychohygienických zásad a délky přestávek. Počty vyučovacích hodin žáků zpravidla odpovídají příslušným právním předpisům. Výjimkou bylo pouze šest vyučovaných hodin na sebe navazujících vcelku na 1. stupni ZŠ, čímž je porušena povolená norma maximálně pět hodin v dopoledním vyučování.

Dále v učebním plánu 5. ročníku podle dobíhajícího programu *Zvláštní škola* nebyl dodržen počet hodin pracovního vyučování (místo 5 hodin pouze 3) a počet hodin tělesné výchovy (místo 3 pouze 2 hodiny). V rozvrhu rovněž chyběla jedna hodina tělesné výchovy žákyni 9. ročníku, která se učí podle přílohy vzdělávacího programu pro základní vzdělávání upravující vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením (místo 3 hodin pouze 2 hodiny). Na tyto skutečnosti bylo vedení školy upozorněno, z organizačních důvodů to nebylo možno

u nově přichozích žáků zohlednit v rozvrhu. Dle sdělení ředitele školy bude tento nedostatek odstraněn v příštím školním roce.

Rozvrh hodin všech tříd v době inspekce byl sestavován s respektováním pedagogických zásad. Disponibilní hodiny byly účelně využity k posílení výuky. Z volitelných předmětů (domácnost, etická výchova, komunikační dovednosti, německý jazyk, rýsování, sportovní hry, technické kreslení) jsou vždy vyučovány ty předměty, o které je největší zájem. Učivo předmětu výchova ke zdraví je integrováno do předmětu rodinná výchova.

Učitelé mají učivo tematicky rozpracované, každý dle svého systému. Výuka je realizována v běžných hodinách, na některé předměty jsou žáci dle potřeby různě seskupováni (např. ve výuce jazyků, tělesné výchovy a pracovních činností). V některých třídách jsou spojeni žáci několika ročníků. Nízké počty žáků ve třídách umožňují učitelům maximálně využívat individuální přístup k nim. Těm jsou nabízeny v návaznosti na výuku v DDS různé zájmové aktivity (nejintenzivněji se zapojují do sportovně zaměřených).

V průběhu inspekční činnosti v DDS nebylo zjištěno porušení práv dětí (kapesné, kontakty s rodinou, možnost vyjádřit svůj názor, pravidelné hodnocení, vzdělávání). V dětském domově jsou chlapci a děvčata rozděleni do rodinných skupin. Zastoupením muže a ženy v každé skupině jsou účelně zabezpečeny identifikační a konfrontační vzory. Noční služby zajišťují pedagogičtí asistenti, u chlapeckých skupin výhradně muži. V nočních hodinách je přítomno vždy pět dospělých osob, čímž je posílena bezpečnost a ochrana dětí.

Denní režim je součástí vnitřního řádu. Jeho struktura i způsob organizace jednotlivých činností byly stanoveny v souladu s psychohygienickými zásadami pro školská zařízení s celoročním provozem. Z časového hlediska zachycuje průběh činností „od budíčku až do večerky“. Do dokumentů byly zapracovány odlišnosti pro soboty a neděle. Kontrolou bylo zjištěno, že denní režim poskytuje možnost pro osobní volno a vycházky dětí. Je vytvořen dostatečný prostor pro skupinovou i individuální terapii a denní hodnocení. Jsou respektovány intervaly mezi podáváním jídel, rámcové vymezení denního režimu respektuje věk i specifické potřeby dětí.

Ochrana osobních dat a údajů dětí je zajištěna. Všechny osobní spisy jsou uloženy pod uzamčením u sociální pracovnice. Pedagogičtí pracovníci seznamující se s osobním spisem konkrétního dítěte nesmí se spisem opustit její kancelář.

Na základě studia dostupné dokumentace a pozorování výchovných činností lze konstatovat, že školské zařízení plní hlavní cíle, které si stanovilo ve svých vnitroorganizačních materiálech:

- nekompromisní vystupování proti agresivitě, šikanování, kouření, sebepoškozování a užívání návykových látek,
- kvalitní příprava na vyučování a intenzivní práce ve škole,
- posilování společenských dovedností, vytváření návyků.

K vytváření pozitivních vzájemných vazeb je primárně využíván individuální přístup k dětem. Vnitřní klima zařízení bylo v průběhu inspekční činnosti příznivé, komunikace dětí a pracovníků byla založena na vzájemném respektování a důvěře.

Pozornost pedagogických pracovníků je věnována zájmové činnosti. Ta je součástí snah o rozvoj osobnosti dětí nejen v aktivizačních oblastech, ale také sociálních vazeb s konkrétními dospělými osobnostmi. Tyto aktivity významnou měrou přispívají k eliminaci negativních postojů dětí. V době inspekce bylo v činnosti 6 zájmových útvarů.

Spolupráce mezi učiteli ZŠ a vychovateli DDŠ je na nadstandardní úrovni, pedagogové neformálně konzultují vzniklé problémy či potřeby žáků. Společné působení učitelů a vychovatelů je kontinuální a kooperativní.

V průběhu inspekční činnosti byly provedeny **vhledy hospitačního charakteru do odpoledních činností DDŠ**. Z přímého pozorování a rozhovorů s dětmi vyplynulo, že postupy definované ve vnitřním řádu jsou v praxi uplatňovány. Na základě pozorování lze konstatovat, že realizovaná organizace, formy a metody práce výrazně podporovaly sociální učení, vytvářely dětem dostatečný prostor pro seberealizaci a zohledňovaly jejich věk a přirozené potřeby.

Průběh a výsledky vzdělávání v ZŠ jsou hodnoceny na základě studia vnitřních dokumentů školy a pozorování při hospitační činnosti vykonané ve všech třídách u všech učitelů v předmětech: český jazyk, anglický jazyk, řečová výchova, dějepis, matematika, přírodopis, fyzika, chemie, zeměpis, pracovní činnosti a tělesná výchova. Školní inspektorky sledovaly především rozvoj klíčových kompetencí žáků, uplatňování individuálního přístupu pedagogů k žákům i plnění individuálních plánů jednotlivých žáků ve výuce.

Do zařízení přicházejí většinou žáci s průměrnými i nižšími intelektovými schopnostmi, někdy i s psychiatrickými diagnózami, kteří nemají vytvořen vztah k učení ani základní školní návyky. Většina z nich vzhledem k předchozímu záškoláctví má mezery ve vzdělání, nemá motivaci se učit, nezajímá se o své vzdělávací výsledky. Proto učitelé v ZŠ pracují s žáky individuálně, za dobře zvládnuté úlohy je chválí, oceňují každý pokrok a motivují je tím k dalšímu úsilí.

Spolupráce žáků s učiteli probíhala v době inspekce v přátelské rovině, většina žáků se snažila plnit zadané úkoly. Pasivní žáci byli učiteli vedeni a motivováni ke spolupráci, úkoly řešili většinou s pomocí vyučujícího. Zpravidla nebyly zařazeny formy práce vyžadující spolupráci mezi žáky. Většina hodin měla opakovací charakter, velmi cenné bylo výchovné využití jednotlivých témat.

Učivo bylo vždy systematicky procvičováno a shrnuto, učitelé rozvíjeli především mechanickou paměť žáků, důsledně zařazovali názorné pomůcky i ICT, ve třídě žáků 1. stupně využívala učitelka motivační úlohy a herní prvky. Učitelé často propojovali výuku s reálným životem. Rovněž volili tematiku blízkou žákům, např. společné čtení článku z cirkusového prostředí s následnou kontrolou porozumění, kdy žáci plnili úkoly z pracovního listu. Zadané úlohy žáci řešili většinou bez problémů a komunikovali slušnou formou. V učebně s interaktivní tabulí byla využita prezentace k doplnění učiva anglického jazyka a českého jazyka, v části hodin přírodovědy bylo využito video.

Klasifikace známkou byla zařazena v hodinách anglického jazyka, matematiky a dějepisu. V ostatních předmětech učitelé průběžně žáky slovně hodnotili a povzbuzovali je. Někteří vyučující zařadili krátké písemné prověření znalostí s následným rozбором chyb. Učitelé vedou klasifikační archy a skupinové žákovské knížky, kde uvádějí průběžné hodnocení žáků a zadání domácích úkolů. Úroveň písemností žáků pravidelně sledují.

Ústní projev a čtenářská technika žáků jsou na velmi rozdílné úrovni, pedagogové se snaží je zlepšit, pravidelně a systematicky se žáky nacvičují tyto dovednosti. Učitelé zpravidla v závěru hodin shrnou učivo a práci žáků sami stručně zhodnotili. Ve vyučování učitelé hodnotili žáky průběžně a objektivně, dle stanovených zásad.

V hodinách fyziky, chemie a zeměpisu pracovali žáci samostatně na počítačích s výukovými programy. Při nich využívali okamžitou možnost vyhodnocení svých výkonů

počtem chyb či procentuálním vyjádřením. K sebereflexi, sebehodnocení a vzájemnému hodnocení jsou žáci cíleně vedeni.

Systematické hodnocení žáků třídními učiteli je prováděno cyklicky jednou za dva měsíce, žáci jsou hodnoceni po všech stránkách (vzdělávací výsledky, chování, výchovná opatření, pozornost, paměť, stravování, tolerance medikace, vztahové záležitosti).

Výuka přírodovědných a společenských věd v ZŠ je mezi žáky oblíbená. Vzhledem k termínu inspekce bylo učivo téměř všech předmětů již probráno, vyučující se plně věnovali opakování a procvičování učiva. Využívali videozáznamy, zařadili prezentaci na interaktivní tabuli či práci s výukovými programy. V dějepisu žáků 7. ročníku byl zařazen i výklad nového učiva s řízeným rozhovorem, kde učitel využíval problémových otázek a vedl žáky k pochopení dějinných a příčinných souvislostí.

Učitelé pracují se žáky různého věku a výrazně odlišných schopností. Tuto skutečnost řešili individuálním přístupem a diferencovaně zadávanou prací. Každý žák měl možnost pracovat svým tempem, všichni dostávali šanci své schopnosti a vědomosti uplatnit. Žáci dávali spontánně najevo snahu odpovědět na dotazy a splnit zadané úkoly.

V navštívených hodinách měli žáci malou možnost relaxace a pohybu, občas pracovali jednotlivci u tabule, většinou však seděli v lavicích na nebo u počítače. Na sledování videa a na práci na počítačích se přesunovali do jiné učebny. Na žácích nebyla patrna únava ani v koncových hodinách.

Učitelé podpořili pochopení učiva základními názornými pomůckami, žáci používali kromě učebnic i pracovní listy, mapy a atlasy světa. Jejich zápisy do sešitů mají dobrou úroveň, je zřejmá pravidelná a systematická kontrola ze strany vyučujících. V komunikaci byli žáci struční, samostatně formulovat celou větu po nich vyučující zpravidla nevyžadovali. Výjimkou bylo ústní zkoušení v dějepise.

Výuka probíhala převážně frontálním způsobem. Struktura hodin byla promyšlená. V úvodu vyučující žáky seznámili s tématem a cílem hodiny. V průběhu výuky byli žáci pozitivně motivováni a vyzýváni ke spolupráci. Hodnocení výkonů a sebehodnocení žáků nebylo do hodin přírodovědných předmětů zahrnuto, v dějepise však činilo významnou část hodin.

Kladem byla velmi dobrá pracovní atmosféra. Téměř všichni žáci se do vyučování zapojili, žáci projevovali o výuku zájem, prokazovali dobré základní znalosti a vědomosti.

Písemně zpracovaný **plán environmentální výchovy, vzdělávání a osvěty (dále EVVO)** vychází z analýzy místních podmínek a ze specifikace zařízení. Promítá se do péče dětí o okolí internátu, do pomoci na akcích města, pomoci a ochraně lesům. Činnost EVVO plánuje proškolená kvalifikovaná učitelka. Jednotlivé aktivity jsou členěny do měsíčních činností se zaměřením na projektové dny, týdny, na tradiční zvyky a obyčeje v jednotlivých ročních obdobích a na aktivity plánované na prázdninové činnosti. Žáci se zabývají tříděním odpadu, jeho dalším zpracováním a využitím. V rámci EVVO jsou organizovány a připomínány významné dny a projekty (Den Země, Světový den oceánů apod.).

Výuka tělesné výchovy probíhá v pronajatých prostorách jiného subjektu, škola nemá svoji vlastní tělocvičnu. Podle klimatických podmínek je výuka realizovaná i venku na stadionu nebo v okolí města (cyklostezka). Škola je vybavena jízdními koly, kolečkovými bruslemi a dalším sportovním náčiním.

Pracovní činnosti probíhají zpravidla ve školních dílnách. Při sledované výuce dívek byla bezpečnost práce dodržena, učitelka v úvodu hodiny provedla připomenutí zásad

bezpečnosti a pravidel při práci ve školní dílně. Žákyně byly motivované, učitelka uplatnila postřehy z běžného života, respektovala jejich záliby a zájmy. Dala jim dostatečný prostor na vyjádření svých myšlenek a představ.

V českém jazyce je snahou vyučujících naučit žáky zvládnout základní jazykové a čtenářské dovednosti a především je naučit porozumět mluvenému slovu i textům. Žáci ve třídě 1. stupně mají k dispozici příruční knihovničku, ve škole je zřízena školní knihovna. Učitelé i vychovatelé podporují individuální četbu dětí, k dispozici jsou dětské časopisy a časopisy pro mládež. Žáci v naukových předmětech mají možnost pracovat se souvislými texty z učebnic či pracovních listů, učitelé provádějí kontrolu porozumění. Nebyla zaznamenána žádná činnost s nesouvislými texty (např. tabulky, grafy, mapy, jízdní řády) či s texty z praxe (např. návody k přístrojům či příbalové informace léků).

K výuce cizích jazyků jsou k dispozici učebnice, které jsou vybírány vzhledem k dosažené úrovni žáků, dále MP3 a CD přehrávačem s nahrávkami k poslechu, obrazový materiál k procvičení základní slovní zásoby, výukový program a interaktivní tabule. Výuka žáků směřuje k získání základních dovedností v cizím jazyce. Ve sledované hodině anglického jazyka žáků 8. ročníku žáci používali učebnice 6. ročníku, učitel uplatňoval především metodu gramaticko-překladovou, výuku individualizoval a dbal na pochopení probíraného učiva. To bylo propojeno s reálným životem a zpestřeno prezentacemi na interaktivní tabuli. Jeden žák ZŠ, který se učí německému jazyku, byl nemocen, výuka se proto nekonala.

Úroveň vědomostí a dovedností žáků v **oblasti matematické gramotnosti** je hodnocena na základě hospitační činnosti vykonané v předmětu matematika a fyzika, studiem písemných prací žáků, záznamů z laboratorních činností a zápisů z projektových aktivit. Při výuce byly rozvíjeny převážně kompetence k učení a k řešení problémů.

Sledovaná podpora rozvoje vědomostí a dovedností v této oblasti je realizována zkušenými vyučujícími na velmi dobré odborné úrovni. Učitelky se žáky pracovaly různými metodami, které odpovídaly věku žáků i složení malých třídních kolektivů. Převažovala individuální výuka, která byla střídána se samostatnou prací žáků nebo prací ve dvojicích. Při vyučování žáků několika ročníků nebo podle rozdílných vzdělávacích programů byla nezbytná diferenciací.

Učivo bylo žákům předkládáno v uceleném systému a dáváno do souvislostí. Žáci byli důsledně vedeni k osvojování matematických zákonitostí a k odpovědnosti za svoji práci. Učitelky dbaly na používání správné terminologie, při opakování učiva umožňovaly žákům volit různé postupy práce. Cíleně kladenými otázkami vedly žáky k přemýšlení nad svojí prací a nenásilně je zapojovaly do komunikace v dané problematice. Názornost byla zajištěna, potřebné informace si žáci mohli najít ve svých poznámkových sešitech, které jsou kvalitně vedeny a vyučujícími pravidelně kontrolovány. Ve výuce je zajištěn názor, žáci mají možnost pracovat na počítači, s drobnými manipulačními předměty a ve fyzice s přístroji.

Žáci byli při výuce vhodně motivováni, učitelky některé učivo přibližovaly uváděním příkladů ze života, využívaly mezipředmětové vztahy a každou práci okamžitě kontrolovaly. Většina žáků uměla pracovat podle zadání úkolů samostatně, někteří pracovali dle pokynů učitelky na tabuli. Rychlejší žáci dostávali práci navíc. Podle charakteru práce mohli žáci používat i kalkulačky.

V průběhu vyučování učitelky hodnotily žáky objektivně podle stanovených zásad. Žáci byli průběžně motivováni slovním hodnocením a známkami. Úroveň získaných znalostí je zjišťována průběžně a před klasifikačním obdobím formou kontrolních prací v rámci školy. Učitelé mají pro žáky zaveden systém domácích úkolů. Matematické dovednosti, logické

uvažování a technické schopnosti mohou žáci rozvíjet ve volitelném předmětu technické kreslení a v šachovém a počítačovém kroužku.

Pedagogové DDŠ i ZŠ se zabývají **hodnocením výsledků** výchovy i vzdělávání školy velmi důkladně. Výchovnou činnost v dětském domově lze označit za dlouhodobě systematickou a systematickou s dobrými výsledky. Toto hodnocení lze mimo jiné doložit skutečností, že v letošním školním roce nebyl zaznamenán ani jeden útek dítěte. Aktivní přístup k činnostem, důraz na úroveň čistoty, hygieny a sebeobsluhy, výzdoba prostředí vlastními výrobky, navozování kultivovaného chování spolu s individuální komunikací a péčí přispívají ke změně stávající hierarchie hodnot. Výcvikem v metodách aktivního sociálního učení přibližují pracovníci dětského domova život realitě společnosti především v navozování modelových situací, ve kterých se musí jednotlivec sám rozhodnout. Motivace odměňování, pocit úspěšnosti, ocenění a pochvaly, účast v různých soutěžích a kroužcích sehrávají významnou roli v procesu resocializace.

Žáci ZŠ jsou ve všech předmětech hodnoceni známkou. Pravidla pro hodnocení prospěchu a chování jsou součástí ŠVP a školního řádu. Žáci své hodnocení většinou nepřijímají, nepřisuzují mu mimořádnou důležitost. Sebehodnocení provádějí povrchně, nekriticky a s mylnými závěry. Hodnocení známkou berou jako nejsrozumitelnější vyjádření učitele ke svým schopnostem. Klasifikace je zapisována do klasifikačních archů a skupinové žákovské knížky. Širší slovní hodnocení na vysvědčení používáno není. Výsledky výchovy a vzdělávání jsou zveřejňovány ve výročních zprávách školy.

Na konci školního roku 2009/2010 prospěli všichni žáci, tři úspěšně absolvovali opravnou zkoušku. V pololetí školního roku 2010/2011 neprospívali tři žáci z jazyka anglického. Ředitel školy má propracovaný účinný systém přípravy na opravné zkoušky. Lepších výsledků dosahují žáci v předmětech dějepis a zeměpis než v předmětech matematika, český jazyk, cizí jazyk. K velmi dobrým výsledkům lze řadit úspěchy žáků ve sportovních činnostech (olympiády, turnaje), v činnostech výtvarných, a to i na republikové úrovni.

Chování žáků je v přímé návaznosti na důvody pro jejich umístění v zařízení pro výkon ústavní výchovy. Pokračování ve studiu na střední škole je spíše výjimkou. Velice těžko se objevuje způsob či metoda jak aktivizovat zájem žáků o školní práci a její výsledky. Rodiče mnohdy nemají zájem na dalším studiu svých dětí, zvláště z ekonomických důvodů, a nejsou škole nápomocni.

Hodnocení předpokladů DDŠ a ZŠ podle požadavků školského zákona

Vzdělávací nabídka školského zařízení odpovídá podmínkám, za kterých bylo zařazeno do školského rejstříku. Vzdělávání žáků ZŠ se uskutečňuje podle čtyř vzdělávacích programů (viz aktuální stav školy). Všechny vzdělávací programy jsou ve škole na vyžádání k dispozici. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání i jeho přílohy pro žáky s LMP tvořila zástupkyně ředitele školy, průběžně danou problematiku konzultovala s jednotlivými vyučujícími. Zaměření školy je uvedeno v charakteristice ŠVP ZV, jedná se resocializaci jedince, doplňování mezer ve školních znalostech a snaha o přebudování hodnotového žebříčku. Při školní neúspěšnosti je žákům věnována intenzivní individuální péče, a to navázáním na jejich dosavadní vědomosti.

Vedení školy reagovalo na doporučení vyplývající z komparační analýzy ŠVP ZV s RVP ZV provedené školními inspektory ČŠI v září 2010 a v průběhu inspekce doplnilo chybějící údaje. Aktuální podoba ŠVP ZV má velmi dobrou formální i obsahovou úroveň.

V učebním plánu jsou dodrženy celkové počty minimální časové dotace pro jednotlivé ročníky, disponibilní hodiny jsou využity na posílení některých klíčových předmětů.

Ředitel školy má dlouholetou praxi v tomto typu zařízení. Studium pro ředitele škol a školských zařízení absolvoval v roce 2007, v roce 2010 toto studium ukončila i jeho zástupkyně. Ředitel školy má jasnou představu o rozvoji zařízení, kterou postupně naplňuje a získává pro ni i další spolupracovníky. Dlouhodobé strategické dokumenty rozvoje zařízení písemně nezpracovává, ale svými kroky se zasloužil o výrazné zlepšení prostorových, materiálních i výchovně vzdělávacích podmínek. Jeho roční plány práce jsou stručné, avšak jednoznačné. V plánu je vždy uvedeno aktuální personální obsazení, zařazení žáků a dětí do tříd a rodinných skupin, kompetence jednotlivých pracovníků při zajišťování společných akcí, přehledy úkolů s uvedenou odpovědností pracovníků, plánované termíny porad apod. Pracovníci zařízení jsou s plánem prokazatelným způsobem seznamováni. Ředitel školy pro podporu výuky využívá i další dílčí dokumenty (např. plán DVPP, plán EVVO). Povinné hodnotící dokumenty (výroční zprávy a vlastní hodnocení školy) za jednotlivá období jsou vedeny. Vhodné by bylo jejich obsahové rozšíření, aby se zvýšila vypovídající hodnota o činnosti školského zařízení a dosažených velmi dobrých výchovně vzdělávacích výsledcích.

Vedení zařízení představuje ředitel školy, zástupkyně ředitele školy pro ZŠ a vedoucí vychovatel DDŠ. Dalšími vedoucími pracovníky jsou vedoucí ŠJ a ekonomka. Porady širšího vedení jsou svolávány dle potřeby, zpravidla jednou týdně. Část řídicích kompetencí ředitel školy delegoval na členy širšího vedení školy, např. kontrolu svých podřízených pracovníků. Hodnocení se koná protokolárním způsobem dvakrát ročně. Závěry ředitel školy osobně projednává s konkrétním pracovníkem. Tato jeho aktivita má systémové pojetí, směřuje nejen k hodnocení, ale i k stimulování pracovníků. Je velmi kladně hodnocenou součástí řízení školy.

Povinnosti a úkoly zaměstnanců jsou jasně vymezeny v organizační struktuře a pracovních náplních, výsledky práce jsou průběžně monitorovány a hodnoceny. Pedagogické rady organizuje vedení školy podle potřeby pětkrát do roka. Zápisy z jednání vypovídají o tom, že jsou do programu jednání zařazovány diskuze s pedagogickou tematikou.

Vychovatelé DDŠ mají každých čtrnáct dnů pravidelné porady zaměřené na hodnocení žáků, účastní se jich ředitel školy i jeho zástupkyně. Operativní provozní porady pedagogických pracovníků jsou realizovány rovněž dle potřeby. Jednou ročně je svolávána provozní porada všech pracovníků školského zařízení.

Kontrolní činnost v DDŠ je dle sdělení vedení školy realizována, ale není dokumentována. Zodpovídá za ni vedoucí vychovatel, na něhož byla tato povinnost delegována, ale nebyla potvrzena předložením příslušné dokumentace. Realizace hospitační činnosti vzhledem k vysokému počtu pracovníků dětského domova bez pedagogického vzdělávání je ze strany vedoucího vychovatele nedostatečná a vzhledem ke zjištěním při inspekční hospitační činnosti se jeví jako velmi potřebná.

Na zástupkyni ředitele byla prokazatelně delegována kompetence zastupování ředitele školského zařízení a řízení ZŠ. Působí v této funkci prvním rokem, i přes krátkou dobu svého působení realizovala dostatečný počet hospitací. Hospitační zápisy svědčí o její profesionalitě v hodnocení pedagogů i o její erudici. Ve sledovaném rozhovoru po hospitaci vytvořila dostatečný prostor pro sebereflexi učitelky i pro profesní dialog.

Pravidelné a bezprostřední předávání informací uvnitř zařízení je zajišťováno každodenním kontaktem mezi pracovníky. Přenos informací v rámci školského zařízení je realizován převážně osobní komunikací a dále je využívána e-mailová pošta. Všichni

pedagogičtí pracovníci mají přístup k počítači. Školské zařízení zatím nemá webové stránky, které by zprostředkovávaly styk s širší veřejností a prezentovaly akce a úspěchy DDS a ZŠ.

Ředitel školského zařízení sleduje **personální podmínky**, vyhodnocuje rizika a přijímá opatření k zajištění funkčního provozu školského zařízení. Tým pracovníků je dlouhodobě stabilizovaný, dle potřeby jsou přijímáni noví pracovníci. Z pedagogických pracovníků školského zařízení tvoří přibližně dvě třetiny muži.

Ředitel školského zařízení splňuje všechny podmínky pro výkon funkce (odborná kvalifikace, délka pedagogické praxe, psychologický posudek o psychické způsobilosti pedagogických pracovníků školských zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy).

V DDS v době inspekce bylo zaměstnáno šestnáct vychovatelů (z nich pouze pět splňuje všechny podmínky odborné kvalifikace) a devět asistentů pedagoga - nočních vychovatelů (z nich čtyři jsou kvalifikovaní). Ve školském zařízení pracuje na poloviční úvazek etopedka, která zajišťuje odbornou, metodickou a terapeutickou péči o děti. Na celý úvazek je zaměstnána psycholožka. Jejím hlavním úkolem je v souladu se závěrečnou zprávou diagnostického ústavu realizovat individuální psychologickou práci s každým dítětem. Psycholožka koordinuje potřebná psychiatrická vyšetření, účastní se také všech úředních výkonů dětí mladších 15 let. Sociální pracovnice vede centrální osobní dokumentaci dětí, zajišťuje vnější vazby a komunikaci s osobami odpovědnými za výchovu dětí a jedná s institucemi participujícími na jejich výchově a vzdělávání. Pediatrická a stomatologická péče je zajištěna smluvně.

Ve školském zařízení pracují dále technicko-hospodářští pracovníci (dále THP) s pracovními pozicemi: účetní, administrativní a spisová pracovnice, rozpočtářka, krejčová, technický pracovník, provozářka a tři uklízečky. Ve školní jídelně byly zaměstnány vedoucí stravování a tři kuchařky. Přepočtený stav THP pracovníků činí 13,27.

V ZŠ zajišťuje výuku většiny předmětů osm učitelů (včetně ředitele školy a jeho zástupkyně), tři hodiny vede psycholožka (předměty řečová výchova, etická výchova a rodinná výchova). Šest pedagogů splňuje podmínky odborné kvalifikace. Jeden učitel se středoškolským vzděláváním si doplňuje kvalifikaci studiem na vysoké škole, druhý nekvalifikovaný učitel je absolventem vysokoškolského studia pro vychovatele. Učitelé ZŠ i vychovatelé DDS předložili předepsaný psychologický posudek o psychické způsobilosti. Specializovanými úkoly jsou pověřeni metodička prevence rizikových jevů, koordinátor informačních a komunikačních technologií (dále ICT), koordinátorka EVVO a koordinátorka ŠVP.

Vedení školy vytváří velmi dobré podmínky pro **další vzdělávání pedagogických pracovníků** (dále DVPP), umožňuje a podporuje jejich profesní růst. V posledních letech bylo DVPP učitelů zaměřeno na ICT, na prevenci rizikových jevů, na tvorbu ŠVP, pedagogové a asistenti pedagoga absolvovali kromě předepsaného kurzu i semináře zaměřené na nové speciální metody ve výchově a vzdělání. Vysoký podíl plně kvalifikovaných učitelů, jejich osobnostní předpoklady a manažerské schopnosti ředitele školy se výrazně podílejí na úspěších zařízení při výchově i vzdělávání žáků. Odstranitelné nedostatky se týkají absence pedagogického vzdělání u většiny vychovatelů.

Prostorové a materiální podmínky zařízení se v posledních letech výrazně zlepšily. DDS, ZŠ a ŠJ jsou umístěny v komplexu budov v centrální části města Kostelec nad Orlicí. Ve školním roce 2010/2011 byla otevřena přístavba školy, která vyřešila z velké části dlouhodobé stísněné podmínky. Z důvodu úsporných opatření nebylo možno realizovat plánovanou výstavbu tělocvičny.

Výchovně vzdělávací proces probíhá v nově vybudovaných i rekonstruovaných prostorách školy a internátu. Děti jsou ubytovány po dvou, v rodinné buňce mají k dispozici odpočinkové prostory s dostatkem úložných míst, kuchyňku i automatickou pračku pro praní osobních věcí. DDS má zařízenou i centrální prádelnu a zázemí na uložení sportovního vybavení, náradí a náčiní pro trávení volného času. Všechny prostory jsou esteticky a vkusně zařízené, barevně rozlišené. Skupina děvčat bydlí odděleně od dalších čtyř chlapeckých skupin.

Učebny základní školy odpovídají svojí velikostí nízkému počtu žáků. Jsou vybaveny novým nábytkem, nástěnnými tabulemi či mapami a žákovskými výtvarnými pracemi. Pěkná je květinová výzdoba. Názorné pomůcky a další materiál k výuce učitelé ve třídách neponechávají, je uložen v jejich pracovnách (kabinetech) z důvodu zajištění ochrany majetku. Na jednotlivé vyučovací předměty ho učitelé přinášejí. Propojení vždy dvou učeben s pracovnami pedagogů je účelné a provozně velmi vhodné.

Všichni žáci mají k dispozici učebnice a pracovní sešity. Fond učebních pomůcek a sbírek je v přímé návaznosti na finanční prostředky doplňován a modernizován. Obměny vybavení kabinetů a odborných učeben jsou rovněž realizovány postupně. Pozornost je věnována doplňování odborné knihovny pro pedagogické pracovníky a knihovny pro žáky.

Kromě kmenových tříd jsou funkčně zařízeny i dvě odborné učebny (interaktivní a počítačová) a ve vedlejší budově prostory školní dílny. Získaná zahrada v Kostelci nad Orlicí je využívána na odpolední činnosti dětí. DDS se nedávno stal vlastníkem rekreačního objektu v Krkonoších, ve kterém byly realizovány zátěžové a pracovní pobyty dětí. V době inspekční činnosti byl připravován rekreačně poznávací pobyt žáků, zaměřený na smyslové, praktické, tělovýchovné, turistické a rekreační činnosti. Vyučující rozpracovali tematické okruhy zaměřené na ochranu přírody a na seznámení s krkonošskou kulturou, tradicemi, pohádkami a příběhy.

Problematika **bezpečnosti a ochrany zdraví** žáků (dále BOZ) a předcházení rizikovým jevům je zapracovaná do dokumentace školy. Na začátku školního roku jsou žáci prokazatelným způsobem poučeni o bezpečnosti, chování a ochraně zdraví ve škole. Poučení probíhá i v průběhu školního roku v souvislosti s umístěním nových žáků. Kniha úrazů a další dokumenty BOZ jsou vedeny. Počet žákovských úrazů je minimální. Pro odborné učebny jsou vypracovány provozní řády. Pravidelně probíhají revize a kontroly zařízení. Školení pracovníků v oblasti BOZ provádí akreditovaná osoba.

Hlavním cílem zpracovaného minimálního preventivního programu je změna postojů žáků, výchova ke zdravému životnímu stylu, zvýšení jejich odolnosti vůči sociálně rizikovým jevům a snížení vlivů, které narušují jejich zdravý osobnostní a sociální vývoj. Žáci jsou vedeni ke zvyšování zdravého sebevědomí, správnému sebehodnocení, schopnosti stanovit si v životě reálné cíle a k dovednosti řešit své problémy bez pomoci návykových látek. Dominuje snaha ovlivnit pozitivně zdraví žáků jako stav jejich tělesné, duševní a sociální pohody. Žáci jsou vedeni k dodržování životosprávy. Těžiště preventivních aktivit spočívá v činnosti rodinných skupin. Metodická prevence koordinuje předávání informací o problematice rizikového chování ve škole, dokumentuje průběh preventivní práce školy. Pravidelně vyhodnocuje realizaci minimálního preventivního programu. Hodnotící zpráva je přílohou Výroční zprávy o činnosti školy.

Bezpečnost žáků při výuce je zajištěna. Při sledované výuce tělesné výchovy byli žáci vybaveni cyklistickými přilbami a kvalitními jízdními koly. Rovněž pro další sportovní aktivity mají žáci k dispozici vybavení, které podporuje předcházení riziku úrazů. Stávající

materiální podmínky školského zařízení odpovídají požadavkům provozu školského zařízení pro výkon ústavní výchovy. Vedení školy přijímá opatření k omezení bezpečnostních rizik.

Finanční zajištění činností školy je na velmi dobré úrovni. Školské zařízení hospodařilo v letech 2008 – 2010 jako státní příspěvková organizace zejména s finančními prostředky poskytnutými zřizovatelem (MŠMT) ze státního rozpočtu, tj. s příspěvkem na provozní výdaje všech činností, které jako právnická osoba vykonává, dále s neinvestičními dotacemi na rozvojové programy z kapitoly MŠMT, s peněžními prostředky získanými hlavní činností (např. příspěvkem na úhradu péče od rodičů, přídavky na děti), s finančními a věcnými dary a také s finančními prostředky vlastních fondů.

Ve sledovaném období byly školskému zařízení v rámci rozvojových programů MŠMT přiděleny také finanční prostředky na zvýšení nenárokových složek platů pedagogických pracovníků a na posílení úrovně odměňování nepedagogických pracovníků.

Dále byly z položek státního rozpočtu školskému zařízení poskytnuty investiční a neinvestiční dotace, které jsou řízeny informačním systémem programového financování státního rozpočtu (ISPROFIN). Z poskytnutých finančních prostředků byly hrazeny výdaje na jednotlivé akce - projekt ke stavebnímu povolení, přístavba školy, interiérové vybavení přístavby školy a rekonstrukce střechy. Zvýšené provozní výdaje byly částečně hrazeny z fondu reprodukce a majetku organizace.

Finanční prostředky poskytnuté na provoz použilo školské zařízení v posledních třech letech na platy a náhrady platů, zákonné odvody, ostatní osobní náklady, přiděly do fondu kulturních a sociálních potřeb, učebnice a učební pomůcky, programové vybavení, DVPP, osobní ochranné pracovní prostředky, úhradu energií, zajištění provozu, nákup potravin, ošacení a kapesné pro děti a na další činnosti, které přímo souvisely s provozem školského zařízení a kvalitou vzdělávání.

Výše poskytnutých finančních prostředků umožňovala pedagogickým pracovníkům absolvovat další vzdělávání v souladu s koncepcí školy.

Ve škole je zaveden a udržován vnitřní kontrolní systém, který vytváří dobré podmínky pro hospodárné, efektivní a účelné nakládání s veřejnými prostředky.

Partnerská spolupráce je nezbytným předpokladem úspěšné činnosti školy. Zaměstnanci spolupracují především s DDÚ v Hradci Králové, Okresním státním zastupitelstvím Rychnov nad Kněžnou, Veřejným ochráncem práv, Policií ČR, OSPOD, soudy a dalšími orgány státní správy. Důležitými partnery školy při řešení výchovně vzdělávacích problémů jsou i pedagogicko-psychologické poradny, v jejichž péči byli žáci před nástupem do školského zařízení. Spolupráce s odbornými pracovišti a institucemi je velmi dobrá, probíhá na profesionální úrovni.

Spolupráce se zákonnými zástupci není uspokojivá. Rodiče považují školu za přechodné působiště jejich dítěte. Opravdový zájem o výsledky svého dítěte je ze strany rodičů spíše výjimkou. Při škole pracuje Školská rada označená jako *Rada školy*, její činnost je ovlivněna nezájmem rodičů o spolupráci.

V průběhu školního roku se žáci setkávají se žáky ze stejných zařízení v rámci celé republiky především při sportovních a mimoškolních aktivitách. Jsou realizovány i „výpůjčky“ sportovního vybavení a rekreačních zařízení mezi několika spolupracujícími zařízeními.

Žáci školy se příležitostně účastní akcí pořádaných městem Kostelec nad Orlicí nebo městskou základní školou. Ve sledovaném období byla škola zapojena do soutěže obchodních

řetězců, v průběhu které žáci prezentovali své výrobky a výtvarné práce na veřejnosti. Výsledkem soutěže bylo získání účelově vázaných finančních prostředků na nákup sportovního vybavení. V průběhu školního roku navštěvují žáci pravidelně divadelní představení, kde se setkávají se žáky z běžných základních škol.

Školskému zařízení se příležitostně daří oslovovat i drobné sponzory, kteří přispívají na zajištění některých školních aktivit.

Závěry, celkové hodnocení školy

Dětský domov se školou a základní škola Kostelec nad Orlicí, Tyršova 7 poskytuje vzdělávání a školské služby v souladu s údaji uvedenými ve zřizovací listině i v rejstříku škol a školských zařízení. Školské zařízení při vzdělávání dětí a žáků postupuje podle právních předpisů a vychází z předepsaných dokumentů.

Prioritou výchovně-vzdělávacího procesu je komplexnost rozvoje osobnosti každého dítěte. Kontrolou předložené dokumentace, řízenými i neformálními rozhovory s dětmi při hospitační činnosti bylo zjištěno, že primární výchovně-vzdělávací cíle se promítaly do všech činností. Pedagogové respektují zásady rovného přístupu a zohledňují individuální výchovně-vzdělávací potřeby dětí.

Povinná dokumentace školského zařízení je řádně vedena a je v souladu s právními předpisy. Vnitřní řád je schválen územně příslušným diagnostickým ústavem. Osobní dokumentace dětí je přehledná, obsahuje všechny náležitosti.

Z předložené dokumentace týkající se mimoškolní výchovy (týdenní programy, kniha denní evidence) je zřejmé, že plánovaná a realizovaná činnost je dostatečně pestrá. Chlapci a děvčata nevykazovali napětí ani jiné stresové momenty, což svědčí o důsledné práci pedagogů a ostatních pracovníků.

Výchovný systém školského zařízení je založen na vstřícném a korektním jednání, na vytváření optimálního motivačního systému školy a dětského domova. Preference kladné motivace a fungující všestranná komunikace vytvářejí základní rámec působení na děti. Uplatňovaná pravidla pro hodnocení výchovy a vzdělávání podporují rozvoj osobnosti dítěte a cíleně podporují vytváření nových postojových hodnot. K tomu přispívá zejména propojení školního vzdělávání v ZŠ s výchovou v DDŠ a kvalitní nabídka mimoškolních činností.

Systém reedukační a resocializační péče je založen na režimových prvcích, hodnotícím systému a zájmových aktivitách. Systém hodnocení zohledňuje individuální možnosti dětí, je přijíman a akceptován.

Škola má vypracovaný ŠVP ZV s přílohou pro žáky s LMP, po jeho inovaci je v platnosti nová verze, která odstranila dílčí nedostatky. Obsah dokumentu je orientován na cíle vzdělávání a na podporu osobností žáků. Je přehledný a kvalitně zpracovaný dle dané struktury.

Výchovně vzdělávací proces je organizován v souladu s platnou dokumentací školy, která je aktuálně inovována. Metody a formy vzdělávání odpovídají individuálním vzdělávacím potřebám žáků. Ke zjištěným nedostatkům v rozvrhu hodin žáků 1. stupně a v učebních plánech byla určena lhůta k odstranění.

Výsledky výchovy a vzdělávání výrazně ovlivňuje stupeň postižení a závažnost poruch chování žáků, pedagogové se je snaží eliminovat motivováním žáků i vhodnými vzdělávacími přístupy ve výuce jednotlivých předmětů. Vzdělávací výsledky žáků (jejich vědomostí a dovedností, které jsou při příchodu do zařízení zpravidla útržkovité), jsou

postupně cíleně doplňovány a zlepšovány. Ve sledovaných oblastech byly na dobré úrovni, což svědčí o velmi dobré kvalitě pedagogické práce školy.

Velký akcent kladou pedagogové na společenské návyky žáků, dodržování denních povinností, zároveň vytvářejí prostor pro kreativní využití času mimo vyučování. Edukační nabídka je široká a je koncepčně a systematicky rozvíjena. ČŠI oceňuje velmi vstřícný, taktní a laskavý přístup pedagogů k žákům ve sledovaných hodinách.

Řídící činnost je koncipována na bázi erudice a komplexního přístupu k vedení zařízení, jsou primárně využívány dlouhodobé zkušenosti, důslednost a systematickosti při sledování nárůstu kvality. Vlastní hodnocení školy i monitorovací procesy jsou realizovány, jsou využity pro profesní růst pedagogů, který je vzhledem k vysoké míře nekvalifikovanosti v DDS potřebný. Dílčí nedostatky byly shledány v didaktické připravenosti vychovatelů. DVPP je průběžně realizováno a vedením školy podporováno, jeho výběr odpovídá kurikulárním záměrům.

Jednou z priorit vedení školy je podpora sportovních aktivit dětí, jsou využívány kvalifikační předpoklady i zaměření pedagogů. Děti dosahují velmi dobrých výsledků ve sportovních činnostech. Je to výsledkem jednotného, systematického a erudovaného působení všech pedagogických pracovníků školského zařízení.

Od minulé inspekce došlo k zásadnímu zlepšení materiálních podmínek. Vynikající je kvalita interiérů zařízení – estetika, čistota, vybavení a podnětnost. Významnými počiny byla realizace přístavby školy, získání školní zahrady (ještě chybí vybavení na pozemku) a rekreační chalupy v horách. Další rozvoj materiálních podmínek patří mezi priority v plánování ředitele zařízení. Přetrvávajícím nedostatkem je chybějící vlastní zázemí pro výuku tělesné výchovy a provozování pohybových činností a sportů.

Pro zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí vytváří vedení školského zařízení standardní podmínky. Učitelky, které jsou garantem preventivní péče v oblasti BOZ a předcházení rizikovým jevům, spolupracují s pedagogickým sborem i se specializovanými odbornými pracovišti. Školní prostředí je pro žáky bezpečné, nevykazuje rizika, individuální péče o žáky je na výborné úrovni.

Spolupráce s partnery, odbornými a státními institucemi probíhá na profesionální úrovni. Žáci jsou přirozeným způsobem včleňováni do akcí na úrovni města, ale i nad rámec regionu.

Finanční zdroje ve sledovaném období byly dostatečné k zabezpečení vykonávaných činností školy. Prostředky přidělené ze státního rozpočtu byly využity efektivně a hospodárně.

Přílohy inspekční zprávy

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo.

Poučení

Podle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Wonkova 1142, 500 02 Hradec Králové, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.h@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Královéhradeckém inspektorátu České školní inspekce.

Česká školní inspekce v souladu s ustanovením § 175 odst. 4 školského zákona požaduje ve lhůtě do 31. srpna 2011 zaslání oznámení o přijetí opatření k odstranění zjištěných nedostatků:

- V rozvrhu hodin ve třídě složené ze žáků 4. a 5. ročníku mají žáci v dopoledním vyučování šest hodin, čímž je porušen § 1 odst. 3 vyhlášky č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky. Počet hodin v v jednom sledu je překročen o jednu hodinu.*
- V rozvrhu 5. ročníku podle dobíhajícího programu Zvláštní škola, nebyl dodržen počet hodin pracovního vyučování (místo 5 pouze 3 hodiny týdně) a počet hodin tělesné výchovy (místo 3 pouze 2 hodiny týdně).*
- Žákyně 9. ročníku, která se vzdělává podle ŠVP ZV s přílohou upravující vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením, měla v rozvrhu hodin o jednu hodinu tělesné výchovy méně, než předepisuje učební plán tohoto vzdělávacího programu (místo 3 pouze 2 hodiny týdně).*

Zprávu zašlete na výše uvedenou adresu.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Hradci Králové dne 22. června 2011

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Bc. Květoslava Dřevíková, školní inspektorka

Mgr. Bc. Květoslava Dřevíková, v. r.

Mgr. Martina Bělková, školní inspektorka

Mgr. Martina Bělková, v. r.

Mgr. Marie Hypšová, školní inspektorka

Mgr. Marie Hypšová, v. r.

Bc. Dana Luňáková, kontrolní pracovnice

Bc. Dana Luňáková, v. r.

PaedDr. Olga Talášková, přizvaná osoba

PaedDr. Olga Talášková, v. r.

Mgr. Bc. Miluše Urbanová, Ph.D., školní inspektorka

Mgr. Bc. Miluše Urbanová, Ph.D., v. r.

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Kostelci nad Orlicí dne 27. června 2011

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

PhDr. Jan Vodička, ředitel školy

PhDr. Jan Vodička, v. r.

Připomínky ředitele školy

--

Připomínky nebyly podány.